

PRO GRADU-TUTKIELMA

Kansainvälisyyden vaikutukset ja vaikuttavuus kansalaisopistoissa

Heidi Karppanen

Tampereen yliopisto, Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta, kevät 2023

Koulutussuunnittelija, Sastamalan Opisto

Vapaan sivistystyön päivät Vaasassa 24.-25.8.2023

**”ANTI ON YHTÄ KOKONAISVALTAISTA
KUIN LAPSEN AITO OPPIMINEN”**
Erasmus+ henkilöliikkuvuuksien vaikutukset kansalaisopistoissa
hankekaudella 2014–2020

Opetushallituksen toimeksianto.

Tämä pro gradu-tutkielma toimii
avauksena kansalaisopistojen
kansainvälisyystutkimukselle.

Tavoitteet:

1. Tuottaa tietoa ja lisätä tietämystä
2. Ymmärtää liikkuvuusjaksojen monitasoisia vaikutuksia ja hanketyön vaikuttavuutta

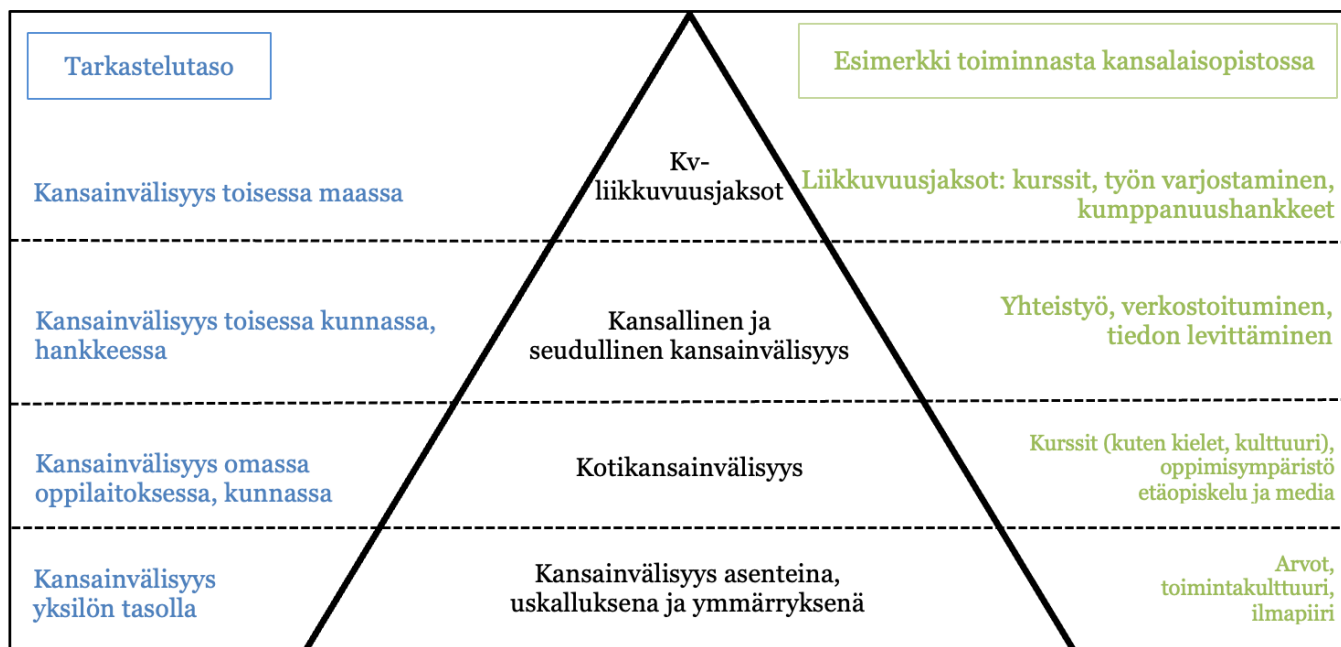
Tutkimusaineisto:

26 hanketta, joista 8 konsortiohankkeita
28 kansalaisopistoa 59 kunnan alueella
434 liikkuvuusjaksoa

Arviointia ohjaavana menetelmänä
Muutosharavointi (Outcome Harvesting)

Aineistolähtöinen sisällönanalyysi
Hermeneuttinen kehä
Teemoittelu
Kvantifiointi

Kansainvälisyyden tasot kansalaisopistoissa

Mukaillen Paula Mattila (Opetushallitus 2011)

Heidi Karppanen 24.8.2023

Päätulos

Hankkeet saavuttivat vaikutuksia
niin henkilökunnan, opiskelijoiden kuin organisaation tasolla
kaikissa kansalaisopistoissa toteutetuissa hankkeissa.

Vaikutukset henkilökunnan tasolla

”Välitön huomio on ollut omien, hieman pinttyneiden ja paikallaan polkevien käytäntöjen väheneminen. Tarve uudistamiseen ja opetuksen sisältöjen tuulettamiseen on ollut aiheellista ja tärkeää puolin ja toisin. Sekä opettajalle että kurssilaisille.”
(liikkuvuusjakson osallistuja, H19 loppuraportti)

- Opettajien ammatillinen osaaminen
 - **Oppiainekohtaiset tekniikat ja taidot (96%)**
 - **Opettaminen (100%)**
 - Oppiminen (54%)
 - Etäopetus ja verkkomateriaali (54%)
 - Kriittinen ajattelu ja ammatillinen pohdinta (69%)
 - Eri kohderyhmät (69%)
- Muun henkilökunnan ammatillinen osaaminen (58%)
- Hanke- ja projektityöskentely (54%)
- Johtamis- ja esimiestaidot (35%)
- Henkilökohtaiset ominaisuudet (69%)
- Hyvinvointi ja työssä jaksaminen (77%)
- Viestintä- ja vuorovaikutustaidot (46%)
- **Kansainvälisyystaidot (92%)**
- Työn kehittäminen ja kouluttautuminen (77%)
- Uramahdollisuudet (54%)
- **Kollegayhteistyön tiivistyminen (92%)**
- Ymmärrys koulutusjärjestelmästä (81%)
- **Tietoisuuden lisääntyminen (92%)**

Heidi Karppanen 24.8.2023

Vaikutukset opiskelijoiden tasolla

- Monikulttuurisuus ja kielellinen rikkaus (58%)
- **Opetuksen ja ohjauksen sisältö (96%)**
- Asenteet ja motivaatio (46%)
- Ajankohtainen, monipuolinen ja uusiutuva opetusohjelma (88%)
- Erilaisten kohderyhmien huomiointi (73%)
- Opiskelijoiden jatkohyödyt (12,5%)

”Hankkeen välilliset kohderyhmät (koulutusorganisaatioiden opiskelijat ja muut asiakkaat) hyötyvät monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden huomioimisesta osana koulutusta ja palvelua.” (koordinaattori, H12 loppuraportti)

Vaikutukset organisaation tasolla

- **Opiston toiminta (92%)**
- Arvot ja strategia (50%)
- Opetussuunnitelma (50%)
- Ilmapiiri ja asenteet (54%)
- Opiston imago ja maine (42%)
- Henkilöstön tehtävät, rakenne ja tuki (35%)
- Kansainvälinen organisaatio (88%)
- Kestävä kehitys (15%)
- Toimipisteet ja opetustilat (23%)
- Tapahtumat (15%)

”Mielikuva kansainvälisesti toimivasta, uudistuvasta opistosta on tärkeä [...] myös vuosittain haettavan kaupunginavustuksen yhteydessä. Hyvän maineen lisäksi toiminnan vaikuttavuuden näkyvyys on [...] opistolle hyvin tärkeää.”
(koordinaattori, H17 loppuraportti)

Heidi Karppanen 24.8.2023

Konsortiohankkeet lisäsivät korostetusti alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä sekä hankkeet raportoivat laajemmin alueellisista ja valtakunnallisista vaikutuksista.

Vaikutukset paikallisesti ja alueellisesti

Asenteet ja arvot

Yhteistyö ja osaamisen kasvu

Tiedotus ja tuotokset (7,7%)

Vaikutukset valtakunnallisesti

Yhteistyö ja kouluttautuminen

Aktiivinen ja avarakatseinen kansalainen

Tiedotus ja tuotokset (53,8%)

Vaikutukset Euroopan tasolla

Yhtenäinen ja moniarvoinen Eurooppa

Kansainvälinen yhteistyö

Asiantuntijaverkosto

Katsaus vaikuttavuuteen

Erasmus+ -ohjelman tavoitteet

Liikkuja: Avaintaidot

Henkilökunta ja organisaatio: Elinikäinen oppiminen, laadun kehittäminen, innovointi

Henkilökunta, opiskelija ja organisaatio: Kansainvälistymisen tukeminen; globaalin ulottuvuuden, kielellisen moninaisuuden ja kulttuurien tuntemuksen edistäminen

Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998)

Henkilökunta ja organisaatio: Elinikäinen oppiminen; paikalliset ja alueelliset koulutustarpeet; yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukeva koulutus; ihmisten monipuolisen kehittymisen ja hyvinvoinnin tukeminen; kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumisen edistäminen

Lisääntynyt tietous: Osallisuus, aikuiskoulutuksen luonne ja mahdollisuudet, eri kohderyhmät, saavutettavuus ja tilat

Kansalaisopistot toimivat monikulttuurisessa ympäristössä moniarvoisuuden ja suvaitsevaisuuden edistäjinä.

Kansainvälisyyden vaikutukset näkyvät koko kansalaisopiston toiminnassa, mutta myös sen ulkopuolella paikallisesti, alueellisesti, valtakunnallisesti ja Euroopan tasolla.

Kansainvälisyydellä on mahdollista

Vahvistaa opiston roolia ja tehtäviä paikallisena toimijana

Luoda turvaa toiminnan jatkuvuudelle

Kehittää kansalaisopiston toimintaa ja organisaatiokulttuuria

Vahvistaa opiston kykyä vastata muuttavan ajan paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin

Tukea saavutettavuutta

Avartaa näkökulmia

Tärkeä merkitys kuntalaisten ja sidosryhmien näkökulmasta

Yhteistyön voima

Taloudelliset vaikutukset

Jatkotutkimus kansainvälisyydestä kansalaisopistoissa

Tutustu pro gradu-tutkielmaan osoitteessa

[https://www.oph.fi/fi/uutiset/2023/kansainvalisyys-
vahvistaa-kansalaisopistojen-tehtavaa-ja-roolia-erasmus](https://www.oph.fi/fi/uutiset/2023/kansainvalisyys-vahvistaa-kansalaisopistojen-tehtavaa-ja-roolia-erasmus)

Heidi Karppanen 24.8.2023

Kiitos!

Heidi Karppanen

p. 040 667 9564

heidi.karppanen@sastamalanopisto.fi

LinkedIn Heidi Karppanen